

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 31

© Foto archief DB

Anne Clossen, kruidenier aan de Tsjaerddyk, brengt boodschappen.

Tsjaerddyk 31

Op 27 mei 1781 is het een drukte van belang op de pastorieboerderij in Folsgeare. Het is dan ook een bijzondere dag voor Folkert Feikes en Yfke Gerrits. Hun zoon Feike Folkerts en hun dochter Yfke Folkerts gaan vandaag tegelijk trouwen in de kerk. De dienst zal worden geleid door predikant Petrus Wigeri, zijn vrouw Catharina Gratiana Eelcoma komt ook mee.

Feike Folkerts trouwt met Baukje Symons uit Nijland. Zij volgen Folkert Feikes op als boer en boerin op de pastorieboerderij. Hun kinderen Folkert 1783 (overleden), Trijntje 1784, Yfke 1786, Folkert 1788, Siemen 1792 en Gerrit in 1796 worden hier geboren. In 1799/1800 komt een grote boerderij aan de Tsjaerddyk (nummer 31) te koop. Na lang wikken en wegen besluit Feike Folkerts de stap te wagen om boer te worden op een eigen boerderij.

In 1811 neemt Feike Folkerts de naam van der Meer aan. Hij zal deze naam gekozen hebben, omdat hij tegenover “de Meeren” woont, wat nu het Marlân wordt genoemd.

De kinderen worden groot en vinden hun eigen weg. Trijntje en Yfke trouwen met de broers Rintje Jans en Douwe Jans Boschma. Folkert trouwt met Aukje Terpstra

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 31

---

en wordt boer in Nijland. Siemen gaat samen met Gettje van der Goot boeren op Pikesyl onder Abbega.

Feike Folkerts en Baukje Symens hebben nu alleen hun jongste zoon Gerrit nog thuis. Na zijn trouwen met Riemke Klazes Bosma op 8 mei 1824, geeft Feike Folkerts het roer uit handen. Gerrit Feikes wordt boer op de ouderlijke boerderij. Het jaar 1824 wordt triest afgesloten wanneer Gerrit zijn moeder Baukje Symens op 30 december overlijdt. Feike Folkerts is nog getuige van de geboorte van Klaas Gerrits op 5 april 1825. Hij overlijdt op 14 juli 1825. Het jonge echtpaar staat er in korte tijd alleen voor.

Gerrit zijn vrouw Riemke overlijdt op 31 januari 1839. Gerrit blijft achter met zes kinderen. Hij hertrouwt met Antje Johannes Riemersma. Zij krijgen samen nog twee kinderen. Het leven aan de Tsjaerddyk is gemoedelijk en de jaren verstrijken in rustig tempo. Dan wordt het 11 oktober 1849. Een dag die begint als alle andere dagen, maar die het leven van de bewoners van de boerderij drastisch zal veranderen. Het natuurgeweld wat hun die dag overkomt, haalt zelfs de landelijke pers. De Drentsche Courant en de Utrechtse Courant beschrijven het als volgt:

Sneek : Vrijdag 12-10-1849

Donderdag jl. ongeveer 8 ure 's morgens ontstond er, ten westen van hier, een ontzettend onweder van storm, donder en bliksem, waarbij zich, ten overvloede, nog een hoos formeerde. De kracht van dit natuurverschijnsel was indrukwekkend, maar ook geweldig, want behalve dat de watermolens van de erven Boersma te Abbega, van T. v. d. Molen te Ijsbrechtum, de Poldermolen, de Hem, te Oosthem, beschadigd zijn geworden, werden die van de weduwe D. Boschma en van S. G. de Boer te Oudega, alsmede die van S. G. Kooistra en G. F. van der Meer te Folsgeare, geheel en al omver, en wel de laatstgenoemde over eene, daaraan belendende, vaart heen geworpen. Dat hierbij van deze en gene boerehuizingen dakpannen verloren gingen, kan niet bevreemden, maar wel, dat dezelve op de schuur van genoemden G. F. van der Meer, hier en daar, bij hoopen op elkander geschoven waren, zonder van het dak te vallen, en ook, dat een gedeelte van het lood aan den toren van het dorp Tjalhuizen letterlijk was opgerold.

De schade aan het dak van de boerderij is fors en “de grootte molen”, die aan de overkant van de Tjaardvaart staat, is geheel verdwenen. De brokstukken liggen in

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 31

---

het bouwland naast de boerderij. Ze zijn vooral dankbaar dat ze allemaal ongedeerd zijn. Een verzekering voor stormschade is er niet, zodat Gerrit zelf voor de kosten op zal draaien. Hilbrand Rintjes Boschma, de buurman van Tsjaerddyk 29, is stomverbaasd dat bij hem geen enkele dakpan naar beneden is gekomen en dat op Tsjaerddyk 31 meer dan de helft van de pannen verdwenen is. Timmerman Paulus Spiering en zijn opvolger Pieter Willems Twijnstra komen langs om te kijken hoe groot de schade is. Het zal nog maanden duren voordat alles is hersteld.

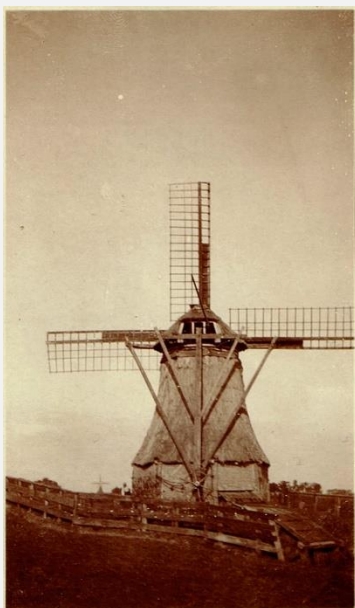
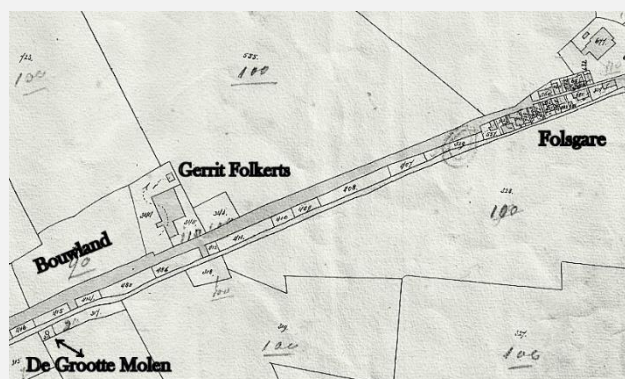

foto archief Feike Boschma

De “grootte molen” is na de hoos geheel verdwenen. Dit is de molen die na 1849 is gebouwd.

Kaart 1887

Gerrit Feikes maakt het niet meer mee dat alle schade is hersteld. Hij overlijdt op 17 april 1850 na een ziekte van enige maanden op 54-jarige leeftijd. Antje Riemersma is weduwe geworden en heeft de zorg over acht kinderen.

Nadat de schade is hersteld, komt de boerderij in november 1850 in de verkoop. De finale verkoop is ten huize van Harmen Sietzes Schildstra, herbergier op Nijezijl (onder Oosthem). De koper is Gerard Kruizinga, die als tussenpersoon optreedt van de *Hoog Wel. Geborene Vrouwe Jonkvrouwe Eritia Ena Romelia Baronesse van Lijnden Douairiere van den Hoog en Wel geboren Heer Jonkheer Meester Binnert Philips van Eijsinga, landeigenaarsche te Beetsterzwaag woonachtig.*

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 31

Trijntje, de zuster van Gerrit Feikes van der Meer, is getrouwd met Rintje Jans Boschma. Hun zoon Hessel Rintjes is getrouwd met Bottje Meinderts Wynia. Hij is boer op Zuiderburen. Als de boerderij van zijn oom Gerrit in de verhuur komt, heeft hij er wel belangstelling voor. De boerderij is destijds door zijn grootvader Feike Folkerts gekocht. Van zijn moeder en oom Gerrit weet hij dat het een puike boerderij is. Er hoort ruim 31 bunder land bij, het land ligt hoog en is vlak, zodat de gras- en hooi opbrengst hoger is dan op Zuiderburen. De zaak wordt beklonken en Hessel Rintjes komt naast zijn broer Hilbrand Rintjes Boschma (Tsjaerddyk 29) te wonen.

Ypkjen Hillegonda, dochter van barones van Lynden en Binnert van Esinga, is getrouwd met jonkheer Jan Anne Lycklama à Nijeholt. Uit dit huwelijk wordt Augustinus Lycklama à Nijeholt geboren. Door vererving wordt Augustinus later de nieuwe landheer van de boerderij op Tsjaerddyk 31. Augustinus trouwt in 1872 met barones Anna Adriana Cornelia Sixma van Heemstra.

Feike Hessels Boschma (zoon van Hessel Rintjes) trouwt op 29 april 1886 met Willemke Rollema. Zij worden nu boer en boerin op de boerderij. Willemke is de dochter van Klaas Rollema en Baukje van der Goot die op Walma State wonen.

Feike Hessels
Boschma en
Willemke
Rollema op het
bankje voor de
melkkelder.

foto: archief Feike
v/d Velde

Vader Hessel is op leeftijd en sukkel met zijn gezondheid. Op 14 augustus overlijdt Hessel Rintjes Boschma op 69 jarige leeftijd. Zijn vrouw Bottje Meinderts Wynia blijft tot 1890 bij Feike en Willemke op de boerderij en verhuist dan naar Nijland.

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 31

De melkplaats
naast de
boerderij

foto: archief DB
Folsgeare

Landheer Augustinus Lycklama à Nijeholt besluit begin 1906 dat de oude boerderij vervangen moet worden. Als zaakgelastigde plaatst H.T.Biesma een advertentie voor aanbesteding in de L.C. voor het afbreken van de bestaande boerderij en het bouwen van een nieuwe “stelphuizinge”. In september wordt er afbraak boelgoed gehouden. Het oude gebinte, juffers, deuren, kozijnen enz. worden te koop aangeboden. Bij het boelgoed zitten ook 12.000 dakpannen van de schuur, waarvan een gedeelte vernieuwd is na de schade die de windhoos veroorzaakte in 1849.

Feike Boschma op de
tilbury voor de boerderij

foto: archief Feike v/d Velde

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 31

De nieuwe boerderij wordt een grote stolp met de melkkelder op het zuiden aan de rechterkant van de boerderij. De melkkelder is nu woonkamer geworden.

foto Atse Bruin

foto Wytske Heida

Rintje Feikes Boschma (25 jaar), zoon van Feike Hessels en Willemke Rollema, trouwt in 1931 met Henderina Jelttes Terpstra (21 jaar) uit IJlst. Zij komen nu op de boerderij. Rintje en Henderina krijgen vier kinderen: Feike, Wytske, Willemke en Jetske. Ook nu is er weer een dubbel huwelijk als Willemke en Jetske tegelijk trouwen. Willemke trouwt met Klaas Osinga en zij komen nu op de boerderij.

Tsjaerddyk 31 haalt in 1979 wederom de landelijke pers met op 2 augustus een artikel in de Telegraaf:

Van een onzer verslaggevers "FOLSGARE", donderdag. Door knap speurwerk van een politiehond, heeft veehouder K. Osinga uit Folsgeare (Fr.) zijn in een weiland verloren beurs, waar ruim f 2600 inzat, weer terug. De veehouder was de beurs tijdens het hooien kwijtgeraakt. Na een hele dag vergeefs zoeken riep hij de hulp in van de politie, die daarop met een politiehond het weiland systematisch afzocht. Zonder resultaat. De volgende dag werd de zoekactie voortgezet met

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 31

---

twee speurhonden. Alle hooibulten werden andermaal, tevergeefs, voorzichtig uit elkaar getrokken. Totdat een van de speurhonden plotseling zijn kop in een opper gras stak en de beurs eruit haalde.

foto Atse Bruin

De oude schuur is verdwenen na de laatste verbouwing

Het vuurhok werd afgebroken en opnieuw weer opgebouwd

foto Wytske Heida

Sjoerd, zoon van Klaas Osinga en Willemkje Boschma, woont nu met zijn vrouw Ymkje Abma en kinderen op de boerderij. Dit is altijd een familieboerderij geweest, want de nazaten van Feike Folkerts wonen al ruim twee eeuwen op dit mooie plekje net buiten Folsgeare aan de Tsjaerddyk.

foto Wytske Heida

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 31

Colofon

Tekst: Atse Bruin

Bewerking: Wytske Heida

Foto's: Atse Bruin, Wytske Heida, archief Feike Boschma, archief Feike v.d. Velde, archief DB Folsgeare

Kaartje: Kadaster

Disclaimer: Voor alle foto's geldt, dat er zorgvuldig is uitgezocht wie de eigenaar is en is toestemming gevraagd en gekregen voor gebruik in dit venster. Vensters over personen zijn geplaatst na feedback met betrokkenen. Mocht er desondanks iets niet correct zijn, gelieve de redactie te informeren.